

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى

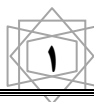
معیارهای انتخاب کارگزار اصلاح

« از منظر قرآن کریم »

«معاونت سیاسی سپاه صاحب الزمان (علیه السلام) استان اصفهان»

گردآوری و تدوین: غلامعلی کریمی

فروردین ۱۳۹۶

سر آغاز سخن

یکی از اموری که مومنین باید در آن دقت و تأمل نموده و آن را سرمشق کارهای خویش نمایند ، نحوه ربوبیت و هدایت جهان هستی توسط حضرت حق می باشد ، یکی از این امور انتخاب کارگزار توسط خداوند تبارک و تعالی جهت اداره امور عالم می باشد ، انتخاب افرادی چون پیامبران عظام الهی و کارگزارانی چون ، ذوالقرنین ، طالوت و ... ؛ در این انتخاب ، افراد برگزیده که جز نخبگان برجسته بشری می باشند ، داری شرایط و ویژگیهایی هستند که در آیات و روایات بر آن تصریح شده است ؛ لذا در نظام دینی در هنگام گزینش خادمان و کارگزاران ، این ملاکها و معیارها هم از طرف انتخاب کننده و هم از طرف انتخاب شونده باید مورد توجه خاص قرار گیرد.

با توجه به اینکه در جهت تحقق نظام دینی ، جامعه ما باید به سمت قرآنی شدن و انطباق عملکردها با آموزهای قرآنی حرکت نماید ، در این نوشتار سعی شده که به صورت گذرا برخی از "معیارهای انتخاب کارگزار اصلح از منظر قرآن کریم " مورد توجه قرار گیرد.

لازم به ذکر است که:

۱. از میان ابعاد مختلف شخصیت انبیاء و اولیاء الهی فقط به بعد کارگزاری آنان توجه شده است.

۲. این نوشتار جهت استفاده مریبان و سخنرانان سیاسی و بصیرتی و افراد آشنا به معارف قرآنی تهیه شده و جهت استفاده عموم مناسب نیست.
۳. به جهت رعایت اختصار و پرهیز از حجیم شدن مطالب ، از شرح و توضیح و آوردن ترجمه آیات خوداری شده است.
۴. همانگونه که از عنوان بحث مشخص است ، این نوشتار نگاهی است گذرا به برخی از معیارها و ملاکهای انتخاب کارگزار اصلح از منظر قرآن مجید.
۵. در این بحث فقط به بهره برداری از آیات شریفه قرآن کریم اکتفا شده است؛ لذا استفاده و بهره مندی از روایات نوشتاری دیگر می طلبد.
۶. به جهت رعایت شرافت آیات الهی ، ابتدا آیات شریفه ذکر گردیده سپس نتایج حاصله بیان شده است.

امید آنکه مورد رضایت حق تعالی واقع شود.

غلامعلی کریمی

فروردین ۱۳۹۶

معیارها و ویژگیها

آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ..... (البقرة: ۲۸۵)

۱. مومن بودن به نظام دینی و قوانین الهی (ایمان به راه و هدف).

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا
سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ
..... (فتح، ۲۹)

۲. پایبندی و التزام به اسلام ناب محمدی ﷺ .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ * لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ * وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا
أَعْبُدُ * وَلَا أَنَا عَابِدٌ مِمَّا عَبَدْتُمْ * وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ * لَكُمْ دِينُكُمْ وَ لِي دِينِ .
وَ إِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَ لَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَ أَنَا بَرِيءٌ مِمَّا
تَعْمَلُونَ . (يونس، ۴۱)

۳. پایبندی و التزام عملی به استقلال همه جانبه که از استقلال در ولایت و ربوبیت سرچشمه می گیرد.

استقلال فکری ، استقلال اعتقادی ، استقلال فرهنگی ، استقلال سیاسی ، استقلال
اقتصادی و ؛ هضم نشدن در هاضمه نظام سلطه و عدم پذیرش نظم نوین
جهانی کفار

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزِنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (آل عمران، ۱۳۹)

وَمَا اسْتَكْبَرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ . (آل عمران، ۱۴۶)

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا . (نساء، ۱۰۴)

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَبْرِكُمْ أَعْمَالُكُمْ . (محمد، ۳۵)

۴. نترسیدن ، سست نشدن ، کم نیاوردن ، خسته نشدن و تسلیم نشدن در مقابل دشمن (انقلابی بودن و انقلابی ماندن)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا . (الأحزاب: ۱)

۵. رعایت تقوای الهی ، شامل تقوای فردی و تقوای سیاسی اجتماعی (عمل به تکالیف الهی در قبال جامعه مومنین)

۶. عدم اطاعت از قدرتهای مادی و غیرالهی و تسلیم نشدن در مقابل فشارها.

اتَّبِعْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ... (الأنعام: ۱۰۶)

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ ... (يونس: ۱۰۹)

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ... (الأحزاب: ۲)

اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ .. (الأعراف: ۳)

۷. اطاعت و تبعیت از قوانین الهی و دوری از قانون گریزی و نظریه پردازی در حوزه اجرای قوانین.

وَ قَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَ نَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَ لَمْ يُؤْتْ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَ زَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَ الْجِسْمِ وَ اللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَ اللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ. (البقره: ۲۴۷)

۸. ملاک قرار ندادن معیارهای رایج در نظامهای مادی. (شایسته سالاری)

۹. عدم وابستگی به کانونهای قدرت و ثروت (مردمی بودن).

۱۰. برخورداری از علم و دانش لازم برای انجام مسئولیت. (کارآمد بودن)

۱۱. برخورداری از قدرت و توان لازم جهت تصدی مسئولیت. (توانمند بودن)

« وَ نَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَ إِنِّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَ أَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ * قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ * قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَ إِلَّا تَغْفِرْ لِي وَ تَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ »

(سوره هود، آیات ۴۵ تا ۴۷)

۱۲. عدم دفاع از مجرمان و قانون گریزان، حتی فرزندان و نزدیکان.

(نفی خط قرمزهای دروغین و ساختگی و پایبندی به حدود الهی و خط قرمزهای دینی)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَأَوْاهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ. (التحریم: ۹ و التوبة: ۷۳)

۱۳. عملکرد انقلابی و جهادی، دوری از محافظه کاری در عین درایت.

« قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ »

(یونس ۷۲، یوسف ۱۰۴، الفرقان ۵۷، الشعراء ۱۰۹، ۱۲۷، ۱۶۴، ۱۴۵ و ۱۸۰، سبأ ۴۷، یس ۱۱ اوص ۸۶)

۱۴. پست و مسئولیت را وسیله ای برای ثروت اندوزی و قدرت طلبی قرار ندهد.

مداوند به انبیای عظام علیهم السلام دستور فرموده که به مردم ابلاغ کنید که ما در برابر انجام تکلیف الهی، از کسی طلب اجر و پاداش نمی کنیم.

همچنین امیرالمومنین حضرت علی علیه السلام در نامه پنجم نهج البلاغه خطاب به یکی از فرمانداران خویش می فرمایند: این پست فرمانداری وسیله ای برای ثروت اندوزی و قدرت طلبی نیست، بلکه امانتی است بر گردن تو و تو باید مطیع امام خویش باشی. «وَإِنَّ عَمَلَكَ لَيْسَ لَكَ بِطُعْمَةٍ وَ لَكِنَّهُ فِي عُنُقِكَ أَمَانَةٌ وَ أَنْتَ مُسْتَرْعَى لِمَنْ فَوْقَكَ»

وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ... (آل عمران: ۱۵۹)

۱۵. مشورت با صاحبان تخصص و تجربه و اتخاذ تصمیم های اساسی و پایدار.

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا. (الإسراء : ۳۶)

يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا . (احزاب ، ۷۰)

۱۶. عالمانه و سنجیده سخن گفتن و خوداری از بیان سخنان بی پایه و اساس.

۱۷. خود را در پیشگاه خداوند مسئول و پاسخگو دانستن.

إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتِطَعْتُ وَ مَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ إِلَيْهِ أُنِيبُ.
(هود : ۸۸)

۱۸. تلاش برای اصلاح امور جامعه در همه ابعاد.

۱۹. هر توفیق و موفقیتی را از جانب خدا دانستن.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَ آتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا * فَاتَّبَعَ سَبَبًا *** ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا *** ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا. (الکهن: ۸۹، ۸۵، ۸۴، ۹۲)

۲۰. بکار گیری امکانات و منابع موجود در جهت پیشرفت و رفاه.

۲۱. بهره برداری از فرصتهای بوجد آمده در مسیر رشد و تعالی جامعه.

وَ لَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَ هَمَّ بِهَا لَوْ لَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَ الْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ . (یوسف : ۲۴) *

أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى . (العلق : ۱۴)

۲۲. خداوند را شاهد و ناظر بر اعمال خود دانستن.

(پذیرش و باور به ولایت الله).

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (انعام: ۱۶۲)
۲۳. خدامحوری و اخلاص در نیت و عمل.

وَ اسْتَقِمَّ كَمَا أُمِرْتَ (الشوری : ۱۵)
فَاسْتَقِمَّ كَمَا أُمِرْتَ وَ مَنْ تَابَ مَعَكَ (هود : ۱۱۲)
فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ. (غافر : ۵۵ و ۷۷ و روم : ۶۰)
فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ . (الأحقاف : ۳۵)
وَ اصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ . (الطور : ۴۸ و قلم ۴۸ و الانسان ۲۴)
اصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ . (ص : ۱۷ و ق ۳۹ و الزمل ۱۰ و طه ۱۳۰)
فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا . (المعارج : ۵)
قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي (طه : ۲۵)

۲۴. حلم ، برابری ، صبر، استقامت در برابر سختی ها و برخورداری از سعه صدر .

فَاحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ... * وَ أَنْ
أَحْكُم بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَ احْذَرُهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ (المائدة : ۴۸ و ۴۹)
وَ اسْتَقِمَّ كَمَا أُمِرْتَ وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَ قُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ.
(الشوری : ۱۵)

۲۵. ترتیب اثر ندادن به درخواستهای نفسانی و غیر منطقی و استقامت در این
مسیر.

وَ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلاً . (النساء : ۸۱)

قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ . (الزمر : ۳۸)

وَ تَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ . (الفرقان : ۵۸)

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ . (النمل : ۷۹)

قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ . (الزمر : ۳۸)

۲۶. توکل برخدا و ایمان به اینکه همه چیز در قبضه قدرت خداست.

(خدا را در معادلات خود دیدن).

هَارُونَ أَخِي * اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي * وَ أَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي . (طه : ۳۰، ۳۱، ۳۲)

وَ أَخِي هَارُونَ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَاناً فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءاً يُصَدِّقُنِي . (قصص : ۳۴)

۲۷. کمک گرفتن از افراد توانمند و بهره بردن از توان و تجربه نیروهای خودی.

وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ غُرُوبِهَا وَ مِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَ اطَّرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى (طه، ۱۳۰)

وَ سَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَ قَبْلَ الْغُرُوبِ (ق : ۳۹)

وَ مِنْ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَاماً مَحْمُوداً . (اسراء، ۷۹)

۲۸. ارتباط دائمی و مستمر با خداوند ، تضرع ، دعا و خلوت راز.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَلزَّوْجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (احزاب، ۵۹)،
 «همچنین آیه ۳۱ سوره نور»

۲۹. تلاش در جهت تحقق احکام الهی مخصوصا در حوزه عفاف و حجاب .

وَ أَمْرٌ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَ اصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَ الْعِقَابُ لِلتَّقْوَى.
 (طه: ۱۳۲)

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَ أَهْلِيكُمْ نَارًا وَ قُودُهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ. (التريم: ۶)

۳۰. مراقبت جدی از مجموعه تحت امر خویش خصوصا در حوزه ارزشهای اخلاقی.

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَ شاورِهِمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ. (آل عمران، ۱۵۹)

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيْنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى. (طه، ۴۴)

وَ إِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَيْسُورًا (اسراء، ۲۸)

۳۱. برخورداری از اخلاق و ادب اسلامی ، زبان لین و روی خوش در مواجهه با افراد چه موافق و چه مخالف.

وَ أَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَ لَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَ قَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ
عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ. (۹۱، نحل)

۳۲. پایبندی به عهد و پیمان و محترم شمردنند سوگندها و عمل به وعدها.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَ الْيَوْمَ الْآخِرَ وَ
ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا. (احزاب، ۲۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ. (توبه، ۱۱۹)

۳۳. الگو برداری از سیره عملی پیامبر اکرم ﷺ و ائمه اطهار علیهم السلام، مخصوصاً در
حوزه صداقت در گفتار و رفتار و خوداری از تبعیت از سیاست فریب و نیرنگ.

«دَعَاؤُهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَ آخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.»

«والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته»